

Den differentierade delen i teologi

Den öppnade delen måste utföras på en gång och du kan inte återvända till den senare.

När den delspecifika tiden har löpt ut stängs delen i fråga. Om du inte hinner utföra delen sparas den senaste situationen som svar.

Det är tillåtet att använda sökfunktionen i urvalsprovet (till exempel med tangentkombinationen Ctrl+F eller Cmd+F). Sökfunktionen kanske inte hittar all text, till exempel text i bilder.

Delen består av uppgifterna D1–D20. Från delen kan du få sammanlagt 20 poäng.

Uppgifterna baserar sig på materialet och informationen i provet.

Materialfilerna är pdf-filer som kan öppnas med vilket pdf-program som helst. Det öppnade provmaterialet får dras till ett separat fönster bredvid uppgifterna.

Uppgifterna D1–D10 är frågor om professor Lauri Thuréns text "Är religion biblisk?". För varje alternativ får du 0,25 poäng för rätt val (kryss/tomt), vilket betyder att du kan få totalt 1,0 poäng för en helt korrekt besvarad fråga. Välj ett eller flera alternativ för varje fråga. Lägsta möjliga poängsumma för uppgiften är 0. Från uppgifterna D1–D10 kan du få sammanlagt 10 poäng.

Uppgifterna D1–D10 baserar sig på material som delas ut under provet. För uppgifterna D1–D10 öppnas det material som behövs via länken nedan:

Lauri Thurén (2024)

D1. Med religion menas i texten...

- ☐ ...ett begrepp som uppstod under medeltiden.
- ☐ ...ett begrepp som uppstod under antiken.
- ☐ ...ett levnadssätt baserat på Jesu liknelser.
- ☐ ...ett begrepp vars innebörd är viktig att reflektera över.

D2. Vad bör man enligt texten ta hänsyn till när man studerar fenomen från det förflutna?

- ☐ De begrepp vi använder kan ha förståtts annorlunda förr.
- ☐ Modern terminologi är dåligt lämpad för att beskriva äldre tidsperioder.
- ☐ Moderna begrepp kan problemfritt användas för att studera historiska fenomen.
- ☐ Det är viktigt att reflektera över hur begreppen påverkar vårt sätt att se på historiska fenomen.

D3. Vad menar textens författare med ett allegoriskt sätt att läsa liknelser?

- ☐ Det ursprungliga läsesättet som även kyrkofäderna praktiserade.
- ☐ En modern textanalysmetod.
- ☐ Ett läsesätt som tillför betydelser som ursprungligen inte hörde till texten.
- ☐ Ett religiöst läsesätt som utvecklades senare.

D4. Hur bör man enligt författaren läsa Jesu liknelser?

- ☐ Som religiösa berättelser som ska tolkas bildligt.
- ☐ Som texter som bör närmas utan förutfattade meningar.
- ☐ Som världsliga berättelser som inte har någon koppling till religion.
- ☐ Som Jesu mest centrala tal.

D5. Enligt artikeln när man tillämpar den judiska qal wahomer-logiken...

- ☐ ...man skrattar åt skämtet först i slutet.
- ☐ ...människan framställs som Guds förebild i berättelserna.
- ☐ ...någon gestalt representerar Gud i berättelserna.
- ☐ ...berättelserna har en stark symbolisk betydelse.

D6. Jesu liknelser...

- ☐ ...svarar på någon teologisk fråga eller problem.

- ☐ ...beskriver principer från vardagslivet.
- ☐ ...tolkas ofta fel.
- ☐ ...berättar något om Gud.

D7. Vilken roll har Gud i Jesu liknelser?

- ☐ Gud jämförs med naturen och människor.
- ☐ Gud jämförs med onda och själviska människor.
- ☐ Gud är vanligtvis huvudpersonen i liknelserna.
- ☐ Gud har ofta en annan roll än huvudpersonen.

D8. Texten påstår att enligt Paulus...

- ☐ ...bekänner atenarna samma gudom som han.
- ☐ ...är atenarna avgudadyrkare.
- ☐ ...borde sten- och trästatyer av gudar ersättas med en staty av den okände Guden.
- ☐ ...är kristendomen den enda sanna religionen.

D9. På vilket sätt är Piepers definition av religion förenlig med den tidiga kristendomens självförståelse enligt texten?

- ☐ I kristendomen förväntar sig Gud att människorna ska behaga honom.
- ☐ Kristendomen skiljer sig från sin tids andra religiösa system.
- ☐ I kristendomen strävar Gud efter gemenskap med människorna.
- ☐ Lutherdomen uttrycker bäst den tidiga kristna synen på religion.

D10. Var Jesus religiös enligt texten?

- ☐ Inte särskilt religiös.
- ☐ Jesus motsatte sig många religiösa drag.
- ☐ Svaret beror på hur religion definieras.
- ☐ Jesus var religiös på ett för sin tid typiskt sätt.

Uppgifterna D11–D20 är flervalsuppgifter. I frågor med fyra svarsalternativ får du 0,25 poäng för rätt val (kryss/tomt) och i frågor med fem svarsalternativ får du 0,20 poäng för rätt val (kryss/tomt). Detta innebär att du kan få totalt 1,0 poäng för en helt korrekt besvarad fråga. Lägsta möjliga poängsumma för uppgiften är 0. Från uppgifterna D11–D20 kan du få sammanlagt 10 poäng.

Vilka av de presenterade påståendena stämmer? Välj ett eller flera alternativ för varje fråga.

D11. Religionsundervisningen i skolan är enligt finsk lagstiftning:

- ☐ ...konfessionell och binder eleven till sin egen religiösa tradition.
- ☐ ...bunden till elevens egen trossamfund eller den undervisning som bäst motsvarar den.
- ☐ ...möjlig att genomföra även i elevens eget religiösa samfund, till exempel i en moské.
- ☐ ...möjlig att ersätta med gemensam livsåskådningsundervisning, för vilken skolan kan göra en egen läroplan.

D12. I Finland gavs allmän religionsfrihet i grundlagen och mer detaljerat i religionsfrihetslagen. Vilket år trädde den första religionsfrihetslagen i kraft i Finland?

- ☐ 1869
- ☐ 1919
- ☐ 1923
- ☐ 1939

D13. Immigration. Majoriteten av invandrare som kommer till Finland är till sin livsåskådning...

- ☐ muslimer
- ☐ lutheraner
- ☐ icke-religiösa
- ☐ religiösa, men utan medlemskap i officiella religiösa register
- ☐ kristna

D14. Vilken roll spelar religionen i kriget i Ukraina?

- ☐ En central roll, eftersom den rysk-ortodoxa kyrkan stöder kriget och använder religion för att rättfärdiga attacken mot Ukraina.
- ☐ En betydande men inte avgörande roll, eftersom religion påverkar krigets narrativ och identitet, men de viktigaste orsakerna är politiska och geopolitiska.
- ☐ Rollen är främst symbolisk, för även om religiösa ledare tar ställning baseras kriget framför allt på maktpolitik och säkerhetsfrågor.
- ☐ Ingen betydande påverkan, eftersom kriget endast handlar om Rysslands militära och strategiska mål, inte om religion.

D15. Religion i USA:s politik. Vilket eller vilka påståenden stämmer?

- ☐ Ungefär sju av tio amerikaner anser det viktigt att presidenten är en religiös/troende person.
- ☐ Den kristna högern i USA förespråkar obegränsad religionsfrihet, traditionella familjevärderingar och en så fri marknadsekonomi som möjligt.
- ☐ Den kristna och sekulära vänstern betonar socialt och ekologiskt ansvar, samt stöder abort.
- ☐ Flerpartisystemet dämpar befolkningens uppdelning i två läger i USA.

D16. I konfirmandsundervisningen i Finland deltog år 2023...

- ☐ cirka 8 000 ungdomar
- ☐ cirka 28 000 ungdomar
- ☐ cirka 48 000 ungdomar
- ☐ cirka 80 000 ungdomar

D17. Vilken är den näst största religiösa gruppen i Finland sett till antalet registrerade medlemmar?

- ☐ Finlands ortodoxa kyrka
- ☐ Islamiska församlingar
- ☐ Jehovas vittnen

- ☐ Finlands pingstkyrka

D18. Trosbekännelsen fyller i år 1700 år. Men vilken av dessa?

- ☐ Nicaeno-konstantinopolitanska trosbekännelsen
- ☐ Apostoliska trosbekännelsen
- ☐ Nicenska trosbekännelsen
- ☐ Athanasianska trosbekännelsen

D19. Vilken eller vilka av följande ingår i Bibeln?

- ☐ Brevet till filipperna
- ☐ Brevet till Filippus
- ☐ Brevet till filippinerna
- ☐ Brevet till Filemon
- ☐ Brevet till filistéerna

D20. Vilken eller vilka av följande meningar finns i Bibeln?

- ☐ Var och en blir salig genom sin egen tro.
- ☐ Kvinnan ska tåga i församlingen.
- ☐ Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus.
- ☐ Gud ger dig inte mer än du orkar bära.